USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **P. Q.**, zastoupena Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 11. 2021, č. j. 18 Az 65/2020 - 101,

takto:

I. Kasační stížnost se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 10. 2020, č. j. OAM-702/ZA-ZA11-ZA05-R2-2017, žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, §14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“). Důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany byla skutečnost, že její manžel měl ve vlasti potíže v souvislosti s veřejnými projevy. Žalovaný však konstatoval, že situace manžela byla posouzena v řízení o jeho žádosti, přičemž nebyly shledány důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou, kterou Krajský soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Konstatoval, že skutkový stav byl v případě manžela žalobkyně zjištěn dostatečně, k čemuž odkázal na svůj rozsudek ze dne 7. 9. 2021, č. j. 19 Az 64/2020 - 93, ve kterém se zabýval věcí manžela žalobkyně a stručně zrekapituloval důvody tohoto rozsudku. Dále uvedl, že žalovaný není povinen zajišťovat překlady podkladů pro vydání rozhodnutí. Pakliže se chce žadatel seznámit s obsahem podkladů rozhodnutí, je přítomen tlumočník do mateřského jazyka při seznámení se s podklady rozhodnutí. Žalobkyně nadto byla zastoupena advokátem, který byl k seznámení se s podklady rozhodnutí řádně předvolán, zúčastnil se tohoto úkonu a mohl ji o něm informovat. Žalovaný nebyl povinen za této situace realizovat se žalobkyní další pohovor k těmto podkladům. Krajský soud neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo v části týkající se neudělení humanitárního azylu

nepřezkoumatelné. Došlo sice k pozdnímu založení lékařské zprávy ze dne 13. 11. 2018 do správního spisu, avšak ani tato by nemohla mít s ohledem na její obsah vliv na rozhodnutí žalovaného. Krajský soud připomněl, že udělení humanitárního azylu podléhá správnímu uvážení a důvody pro jeho udělení musí být výjimečné. K námitce týkající se ozbrojeného konfliktu v Náhorním Karabachu poukázal krajský soud na to, že žalobkyně před odchodem ze země žila rok v hlavním městě Baku, které nebylo nijak ohroženo.

[3] Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností. Shodně jako v žalobě uvedla, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné a že žalovaný ani krajský soud nezjistili skutkový stav věci, o němž by nebyly důvodné pochybnosti. Žalovaný vycházel z neaktuálních a neúplných důkazů a on ani soud si neopatřili relevantní podklady, ani neprovedli výslech potenciálních svědků. Neopatřili si ani aktuální zprávy nezávislých mezinárodních organizací a nezohlednili individuální okolnosti projednávaného případu. Znovu zopakovala důvody žádosti, tedy že na jejího manžela byl za jeho veřejné projevy vyvíjen nátlak a byl fyzicky týrán, pročež se bojí návratu do země původu. Poukázala rovněž na své zdravotní problémy a odkázala na argumenty, které uvedla v průběhu správního řízení. Zdůraznila, že se na území České republiky již integrovala a asimilovala. Dále zpochybnila postup žalovaného, který se podle ní nezabýval meritem věci. Zcela přehlížel aktuální politickou a humanitární situaci v Ázerbájdžánu, kde probíhá diktatura rodinného klanu a dochází k perzekuci nezávislých novinářů a politických oponentů. Namítla, že s ohledem na její situaci jí měl být udělen humanitární azyl. Otázkou humanitárního azylu se však žalovaný vůbec nezabýval. Shrnula, že žalovaný porušil zásadu materiální pravdy, když nezjistil skutečný stav věci.

[4] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil naplnění formálních náležitostí kasační stížnosti. Shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je zastoupena advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)].

[5] Stěžovatelka odvozovala důvody pro udělení azylu od situace svého manžela, který rovněž brojil proti rozsudku krajského soudu podáním kasační stížnosti. Tuto shledal Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 14. 7. 2022, č. j. 3 Azs 317/2021 - 43, nepřípustnou. Konstatoval, že kasační stížnost manžela stěžovatelky byla z části nepřípustná z důvodu dle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť obsahovala námitku, která nebyla uplatněna v žalobě, ačkoliv jejímu uplatnění nic nebránilo. Ve zbývající části shledal kasační stížnost nepřípustnou proto, že v ní nebyly uplatněny důvody podřaditelné pod § 103 odst. 1 s. ř. s., neboť v ní byla pouze zopakována žalobní argumentace, pročež kasační stížnost neobsahovala námitky směřující proti napadnutému rozsudku krajského soudu.

[6] Při posouzení kasační stížnosti stěžovatelky Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že z hlediska stížní argumentace je situace totožná jako v případě kasační stížnosti jejího manžela ve věci sp. zn. 3 Azs 317/2021, a tedy že kasační stížnost stěžovatelky je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[7] Obdobně jako v případě manžela stěžovatelky musí Nejvyšší správní soud zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu. V žádném případě pak nepostačuje, aby kasační stížnost toliko opakovala žalobní námitky či odkazovala na námitky uplatněné ve správním řízení. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63, č. 4051/2020 Sb. NSS, „*kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřípustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Vyzývat stěžovatele k odstranění této vady (§ 109 odst. 1 s. ř. s.) není v takové situaci namístě.* (...) *V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Pokud by se povinné zastoupení v kasačním řízení mělo vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby výše popsané kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost, stalo by se pouhou formalitou. O formalitu ale zákonodárci nešlo: naopak smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přiléhavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl. Z nynější kasační stížnosti to ale poznat nelze.*“ Z citovaného usnesení vycházel zdejší soud např. také v usneseních ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Azs 14/2020 - 23, a ze dne 17. 12. 2020, č. j. 5 Azs 345/2020 - 17, která se týkala správního vyhoštění cizinců, či v usnesení ze dne 23. 9. 2020, č. j. 3 Azs 246/2019 - 26, které se týkalo zajištění cizince podle zákona o azylu. Dále lze poukázat na usnesení kasačního soudu ze dne 6. 12. 2018, č. j. 9 Afs 34/2018 - 33, ze dne 27. 8. 2020, č. j. 10 Azs 144/2020 - 31, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 8 As 63/2020 - 31, ze dne 21. 10. 2020, č. j. 3 Azs 72/2020 - 26, ze dne 5. 11. 2020, č. j. 7 Ads 243/2020 - 14, nebo ze dne 10. 12. 2020, č. j. 5 As 344/2020 - 21, a především na usnesení ve věci manžela stěžovatelky č. j. 3 Azs 317/2021 - 43.

[8] Situace popsaná ve výše uvedených usneseních nastala rovněž v případě stěžovatelky, která v kasační stížnosti jen opakuje své žalobní námitky (které toliko přeformulovala, zobecnila a zkrátila), které již byly vypořádány v řízení před krajským soudem, aniž by proti závěrům soudu postavila vlastní konkurující argumentaci. Omezuje se toliko na úpravu formulací tak, aby zahrnovaly také krajský soud, byť po obsahové stránce zpochybňuje pouze rozhodnutí žalovaného. Obdobně jako v případě usnesení č. j. 3 Azs 317/2021 - 43, proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelka věcně nepolemizuje s názory vyslovenými krajským soudem a neuplatňuje tak žádný z kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

[9] Krajský soud se přitom v napadeném rozsudku žalobními námitkami dostatečně zabýval a nepřevzal pouze mechanicky text žalovaného z napadeného rozhodnutí. Náležitě popsal skutkový stav, který vedl k neudělení mezinárodní ochrany. S ohledem na to, že zásadní žalobní námitka se odvíjela od situace manžela stěžovatelky, odkázal krajský soud přiléhavě na svůj rozsudek, ve kterém se jí podrobně zabýval. Zopakoval nicméně rovněž stručně stěžejní důvody, pro které zamítl žalobu manžela stěžovatelky, tedy proč přisvědčil žalovanému, že jsou výpověď manžela stěžovatelky a jím předložené podklady

nevěrohodné. Krajský soud se dále vypořádal s námitkami směřujícími proti neudělení humanitárního azylu. Nad rámec žalobní argumentace, v níž stěžovatelka brojila pouze proti absenci lékařské zprávy z 13. 11. 2018 ve správním spise, se krajský soud vyjádřil i obecněji k samotnému institutu humanitárního azylu. Správně přitom zdůraznil jeho výjimečnou povahu. Krajský soud tedy zcela srozumitelně vysvětlil, proč žalovaný postupoval správně, pokud stěžovatelce neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany, a to ani s ohledem na její zdravotní stav. Vypořádal se také řádně s námitkami vůči procesnímu postupu žalovaného při kompletaci podkladů rozhodnutí. Na toto argumentační úsilí krajského soudu reagoval advokát stěžovatelky pouhým zobecněním, zjednodušením a zestručněním žalobních námitek, aniž by se jakkoli k postupu, úvahám a závěrům krajského soudu obsaženým v napadeném rozsudku vyjádřil. V textu kasační stížnosti tak nelze dohledat žádnou polemiku s argumentací krajského soudu. S ohledem na to, že řízení se vede na nejvyšším stupni soudní soustavy, je však zcela na místě od kasační stížnosti předkládané advokátem vyžadovat odpovídající úroveň právní argumentace. S ohledem na výše uvedené proto nezbývá než konstatovat, že kasační stížnost je dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[10] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. jako nepřípustnou odmítl.

[11] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3, věty první, ve spojení s § 120 s. ř. s., tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2022

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu